

Renășterea Română

Director: Eugen Goga
Redactor: I. U. Soric
Redacția: Al. A. Hodoc

Abonamente:
pe an 75 lei = 150 Cor.
pe 1/2 an 38 lei = 76 "
pe 1/4 an 19 lei = 38 "

Administrația:
Strada Popliilor Nr. 11

Scrisori din București

Stat național

cursul desbaterilor dela Marele Stat
 multii din conducătorii politice noastre
 caracterul de Stat național al
 unite și-au indicat tendințele care-
 în această profesie de credință.
 ntil să stăruim asupra ideii, pen-
 să contribuim la lămurirea unui prin-
 și deprindem opinia publică cu
 precizie în chestiunile mari ale vieții
 politice.

deosebire ni se pare oportună a-
 limpezire, fiindcă în anumite cercuri
 cetățenilor noștri sași, lozinka atât
 pască a statului național, exprimată
 coloanele „Renășterii”, pare a fi pro-
 arecari nedumeriri. Un ziar local
 vorbește din acest prilej de „con-
 radical-naționalist”, ce-ar reprezenta
 mare” din adunarea noastră, având
 conducători” pe „ambii frați Octavian
 în Goga”. Confratele german își
 în cuvinte măsurate nemulțumirile
 tendințele de romanizare ale acce-
 ment de idei și amintesc că România
 ar trebui să-și caute satisfacția mai
 organizarea unui „stat de drept”,
 și apăsății de ieri nu vor deveni la
 lor opresori.

și nu subliniem bănuiala care tran-
 din aceste rânduri. Ea cade dela în-
 Actuala noastră conducere politică
 edit o generozitate atât de largă și o
 simțită atât de particulară față de ce-
 sași, că suspectările nu ne mai pot
 Un lucru însă trebuie reținut; gre-
 care cade organul în chestiune când
 e un punct programatic al întregii
 politice românești numai unor „a-
 reprezentanți” ai partidului nostru.
 confratele dela Sibiu e în rătăcire.
 eia statului național nu e produsul
 concepții individuale, sau lozinka unei
 și rezultatul unanimității de sim-
 neamului nostru. În problemele mari
 stentia poporului românesc a dovedit
 dește la fel. Caracterul național al
 nostru stat face parte din aceste
 gergi unanime și nestrămutate.

Această credință nu este o improvi-
 scosă la suprafață de capriciul unor
 mente. Nu. Teorii de circumstanță se
 ivi destule în fluctuațiunile politice
 te, ideea statului național românesc
 clădit pe patrimoniul lui etnic, este
 evăr organic care se desprinde din
 paginile istoriei noastre. Totdeauna
 cut am simțit la fel. Totdeauna ne-
 seama, că pământul ce am locuit
 vremuri străvechi, este moșia menită
 ie în valoare energiile rasei autoh-
 Vremurile s'au strecurat deasupra
 tă cu tot cortegiul lor de vicisitudini,
 ul acesta s'a sbătut cumplit și-a fost
 lătat de variate stăpâniri, el însă în
 tatea lui de gândire și-a păstrat
 ea gândul că e la el acasă și că în-

Situația politică

drile din urmă sosită dela București vor-
 din nou de o apropiată criză ministerială
 va izbucni, dupăcum am mai spus-o și al-
 în momentul în care dl. I. Brătianu va fi
 în calitate sa de prim-delegat al Româ-
 Conferința de pace, să iscalască tratatul
 stria. Lucrul e hotărât încă dela sosirea dlui
 ianu în țară: actualul guvern nu va iscali
 în forma în care a obținut-o dl. I. Brătianu
 s. Cel de al doilea delegat al României, dl.
 și, va depune pe masa Conferinței de pace
 moriu prin care se va protesta împotriva
 n revendicărilor noastre, după care dele-
 României se va retrage.

Consecința acestei atitudini nu va putea fi
 eșt demisia dlui I. Brătianu care va sfârși
 S. Regele să cheme, pentru a forma noul
 o, personalitatea din afară de politica mili-
 care să încerce a culege roadele retragerii
 del dela Conferința de pace. Ziarele din
 lă țară întrezăre de pe acum lista acestui
 ca și știu prezidat de dl general Prezan,
 mare-șef al general, și în care ar intra
 te dl Copilul liberal ca dlui I. G. Duca,
 reanul de răz. N. N. Săveanu, G. Corbescu,
 zescu șef de răz.

întreobisnuț numai dacă și reprezentanții
 bolice lui pers. vor intra într'un asemenea
 n, în trebuit” or fi reprezentate toate par-
 poli” datorz și noi, de care trebuie să
 se știe într'o împrejurare atât de grea.
 în privința unei colaborări a opoziției cu dl
 ianu, *România*, care este organul dlui
 Ionescu, scrie următoarele rânduri semnif-
 :
 „Într-un fel dlui Ion Brătianu și al nostru de
 rege Interesele externe și interne ale Româ-
 e a le servi, a fost și este o prăpastie pe
 tnic nu o poate umplea.”
 ept cel mai mare nenoroc pe care
 în tot cursul istoriei sale, fa-
 Praga și până astăzi a fost guvernată
 și scopul,
 atfăcută de căle lui întreg românesc că zilele
 s legate de continu-

tr'o zi va fi stăpânul suveran al solului
 străbun.
 Aceasta dogmă a triumfat și în timpul
 din urmă. Marele război a aruncat în
 cumpănă problema rasei noastre și politica
 României în mod normal, n'a făcut decât
 să tragă concluzia unui proces istoric.
 Regatul, valorizând instinctul politic al
 întregului neam fără deosebire de granițe
 meșteșugită, a făcut război național, pen-
 tru liberarea pământului național. Jerfa
 de sânge unită cu voința părților desro-
 bite a produs drept urmare încheierea
 unui stat național.

Care e deci consecința firească a
 acestei realități de lucruri? Este faptul că
 România unită, se găsește în cea mai de-
 plină legalitate, atunci când vede în noul
 ei stat o alcătuire chemată să-i asigure
 interesele de rasă. Vieța politică deci,
 cu toate înfățișările ei, va decurge în mod
 logic din această necesitate organică. Sta-
 tul cu tot mecanismul lui, se va îndruma
 de acest spirit diriguitor în opera lui de
 dărîmăre și construire. Vom deschide ast-
 fel drumul culturii noastre naționale, vom
 chema la vieță prin legi și instituții ene-
 rgicele talente ale poporului încătușat atăta
 vreme. Vom înlătura privilegiile nedrepte,
 cari din grația unor stăpâniri vitrege erau
 menite să sece rezervoriul forței noastre
 naționale și vom pune în valoare pe in-
 digenții ce-au tânjit sub apăsarea străină.
 Se va desfășura aici o activitate vie de
 desmorțire a puterilor de vieță, o rein-
 tegrare normală a vechilor stăpâni în
 drepturile lor primordiale.

Confratele nostru din Sibiu însă și
 alții vor zice, probabil: înțelegem această
 străduință, dar ce se face cu noi coloni-
 niștii vechi și noi, așezați pe pământul
 României? Răspundem limpede: ideea de
 stat național nu esclude toleranța față cu
 reprezentanții naționalităților străine, ce-
 tățeni ai teritoriului nostru. Politica ro-
 mânească nu pierde din vedere realitățile,
 ține seamă deci și de tabloul repartizării
 etnice din noua configurație de stat. „Noi
 ne dăm seama că în Ardeal, în Bucovina
 și Basarabia, se găsesc diferite infiltrațiuni
 de alt neam, prea puțin importante pentru
 a constitui o problemă de naționalitate,
 dar destul de numeroase ca să angajeze
 tot interesul nostru. În fața tuturor acestor
 crâmpeie de popoare: unguri, sași, rași, ovrei
 etc. România nu va adopta în nici un caz
 politica unei contopiri forțate. Dimpotrivă,
 le va asigura libera dezvoltare a culturii
 lor specifice și manifestare netulburată
 a convingerilor în cadrul ideii de stat
 român.

Se desprinde deci adevărul clar pen-
 tru toți deopotrivă: neamul nostru întregit
 în frontierele lui firești, într'o peri-
 oadă de normalitate, cu consecinți nor-
 male pe seama tuturor cetățenilor. N. O.

Insemnări zilnice

Treceau aseară, cântând, în corul marelui,
 fluturând zeci de steaguri române și franceze.
 Treceau, echipați în frumoase uniforme franceze
 copiii dragi ai Ardealului, smulși dela câminul
 lor și țăriși să lupte pentru câștigul lor, la Verdun.
 Se întorceau acum acasă, după ce o convingere
 sfântă le spusese că-i ticăloșie să-și verși sân-
 gele pentru strein și, cruțându-și pentru neamul
 lor viața, au trecut la Francezi, nu ca dușmani,
 ci ca frați fără de noroc.
 Patru ani au stat acolo, așteptând cu suflet
 dornic ziua, în care se vor putea întoarce în Ar-
 dealul doinelor ca ostași luptători ai României Mari.
 Și, după patru ani, se întorceau aseară, prin
 ploaia mărunță, cu steagurile ridicate, se reîntor-
 ceau acasă. Și erau mulți și erau toți frumoși și
 zdaveni. Și erau toți veseli și mândri de filința
 lor de ostași ai propriului lor neam.

Poate n'a fost popor mai dezorganizat ca al
 nostru. Privind însă știrile de ostași ce se întorc
 astăzi din toate colțurile lumii, te simți mândru
 de sănătosul simț politic pe care l'a avut acest
 popor ardelenesc. Tot ce l'a spus la plecarea
 toate minciunile dușmanului au rămas vorbe
 în vânt, iar ei, unde a patat, n'a contribuit cu ni-
 mica la triumful „preaînălțatului împărat”, care
 cu toate laudele ce l'a spus adus, a rămas strein
 de înălțatul Habsburg.
 Acest simț politic l'a făcut, fără a fi avut
 noi aici vre-o organizație, să se predea todeauna,
 când a avut ocazie. Ceceau au făcut Cebii, orga-
 nizați fiind, au făcut fierciorii noștri, fără a le-o fi
 spus nimenea. Acest simț politic l'a făcut ca să
 păstreze zecile de milioane de energii tinere pentru
 ne-mul nostru și să le pună acum, când avem
 nevoie de ele, în serviciul idealului nostru.

Tratatul cu Bulgaria

Paris — Chestiunea Traciei n'a fost rez-
 olvată încă în mod definitiv. Situațiunea se prezintă
 astăzi așa că Grecia pretinde Tracia întreagă
 câtă vreme Italia pretinde ca Tracia de vest să
 se de-a Greciei și Tracia de est să rămâne bulgară,
 iar America cere ca din Tracia să se formeze
 un stat neutru tampon pentru apărarea Constan-
 tinopolului. (Ag. Dacia).

Garanții necesare

Ofensiva pe care Bela Kuhn a vrut s'o in-
 cerce împotriva României, în dulcea tovarășie a
 lui Lenin, a avut ca rezultat prăbușirea bolșe-
 vismului în Ungaria. E în afară de orice in-
 doiială astăzi, — documente convingătoare au
 arătat-o, — că guvernul sovietelor dela Buda-
 pestă încheie o înțelegere militară cu tovarășii
 dela Moscova, pentru a porni în același timp
 un atac împotriva României. Mai mult încă,
 unele zvonuri pretind că Ungurii căutase, fără
 a reuși însă, să câștige și ajutorul unui Regat
 vecin nou, pentru a ne da lovitură de grație.
 Ce s'a ales din acest plan, se știe. După
 câteva zile de lupte crâncene pe malurile Tisei,
 în vreme ce făceam strași și pe acele ale Nis-
 trului, trupele noastre au zdrobit de moarte și
 au risipit definitiv armata maghiară. — Com-
 plotul bolșevic s'a sfârșit prin lupta izolată din-
 tre două națiuni cari s'au răfuit odată pentru
 todeauna.

În Ungaria deci, atele bolșevismului s'au
 încheiat prin biruința armatei române. Dar, fă-
 când aceasta constatare, trebuie s'o adăugăm și
 pe aceea că bolșevismul singur și a vrut picirea.
 În vreme ce noi Români, dornici de liniște și
 de viață pașnică, nu ceream altceva decât să pu-
 tem avea răgazul de a ne pune cu toții pe lucru
 pentru așezarea întocmirilor vieții noastre de
 Stat pe bazele dreptății pentru toți, dar și a
 ordinii pentru toți, la Budapesta ca și la Mos-
 cova se punea la cale atacuri împotriva noastră.
 Au încercat întâi să ne infecteze viața cu
 microbul comunist. N'au reușit. Au venit printre
 soldații noștri fel de fel de agenți propagatori
 ai revoltei și anarhiei. Au plecat așa după cum
 au venit. Cumințenia și bunul simț al poporului
 nostru au înțeles că rânjele adânci ale unui greu
 războiu nu se pot vindeca prin noi vârsări de
 sânge, prin noi turburări.

În schimb, noi n'am încercat să mergem să
 stărpim bolșevismul în inima lui, des- am ară-
 tat cu prisosință că eram în stare s'o facem.
 N'am vrut să ne amestecăm în treburile interne
 ale vecinilor noștri, deși focarul anarhiei era
 atât de aproape de hotarele noastre. Și am fi
 așteptat mai departe ca lucrurile să se potolească,
 dacă bolșevismul nu ar fi fost agresiv.
 Aceasta trebuie s'o știe soldatul român, care
 după atâtea lupte grele pe câmpurile Carpaților și
 pe malurile Străzii, mare înălțate de lă-
 teamului.
 Fără să dorim pierrea nimănu, numai
 pentru că n'am putut fi otrăviți cu planta dată-
 toare de nebunie pe care au udat-o cu atâtea
 sânge dnii Lenin și Troțky, am fost loviți cu
 furie. Astăzi, mulțumită felului cum ne-am apă-
 rat, e liniște. Dar aceasta nu e de ajuns. Do-
 robanul român nu-și poate muta domiciliul pen-
 tru todeauna la Budapesta, și noi înșine nu
 vrem să prelungim mai mult decât trebuie o ex-
 pedicție care ne-a costat atâtea jertfe.
 Avem însă dreptul să cerem un lucru: ga-
 ranția necesară că nu vom mai fi turburați în
 pacea de care vrem să ne bucurăm.

Atât și nimic mai mult. -h-

Capitala României-Mari

„Gazeta Transilvaniei” scrie că la banchetul
 care s'a dat la Brașov zilele trecute dlui I. Brătianu
 care cu prilejul ocupării Budapestei primul
 ministru ar fi spus următoarele:
 „Brașovul este singurul oraș pentru viitoarea
 capitală a României Mari. Singurul inconvenient
 pe care-l are e lipsa de apă. Să sperăm că se va
 putea soluționa.”
 „S'a obiectat că apă se poate aduce.”
 „Atât mai bine, rela dl prim-ministru. Un
 oraș pentru a fi bună capitală de o țară are ne-
 voie de următoarele:
 „S'a fie în mijlocul țării. Să poată oferi lo-
 cuitorilor pe lângă posibilitatea tralului, mijlocul,
 ca după orele de lucru să se recrezeze la aer liber
 și curat și să dea ochilor peisajii recreative;
 Să nu fie prea industrial și șgomotos; Să fie com-
 fortabil.”
 „La toate punctele acestea Brașovul este
 singurul oraș care răspunde cu prisosință.”
 Dacă am crede știrea de mai sus ar urma
 ca viitoarea capitală a României să fie la Brașov.
 Unli dintre frunțași ardeleni susțin însă Galați.
 În mare parte dintre oamenii politici al vechiului
 Regat sunt de părere să se mențină, pentru multă
 vreme încă, București.

Noul guvern din Ungaria

Cum a ajuns arhiducele Iosef guvernator
 Lyon. — Ieri seara la orele 6 în vreme ce
 ministrul social-democrat Peidl ținea ședință,
 jandarmii ungari au pătruns în sală și au risipit
 pe ministri.
 În același timp s'a constituit un guvern sub
 auspiciile ex-arhiduceului Iosif, care a luat titlul
 de „guvernator al statului.”
 Noul cabinet e prezidat de dl Frederic, din
 partidul burghez, care a luat titlul de ministru
 prezidinte. El caută să grupeze pe reprezentanții
 tuturor partidelor în vederea constituirii unui ca-
 binet de coaliție.
 Un medic a luat portofoliul igieniei, un pro-
 fesor al universității pe acela al naționalităților.
 Generalul Schmetzer a fost însărcinat cu
 ministrul de război, generalul Francozo cu mi-
 nistrul de afaceri străine.
 S'au făcut demersuri pe lângă partidul țără-
 nesc și pe lângă social democrați pentru a fi
 reprezentanți în ministru.
 Șeful noului guvern s'a pus în raport cu re-
 prezentanții militari aliați în Budapesta.

Expoziția militară a războiului

Armamentul cu care am luptat — Planuri de bătălie — Trofeele

Dupăcum am anunțat în repetate rânduri, în
 clădirea școlii „Cimentă”, care cu o lună în
 urmă purta urmele culturii germane și a civiliza-
 zății turcești, sub forma unor ruine cu un aspect
 murdar și trist, astăzi strălucește, transfor-
 mată ca prin farmec, expoziția războiului pentru
 întregirea neamului.
 Această operă se datorește ministerului de
 război, care a luat inițiativa de a expune vede-
 rel tuturor și în special tineretului nostru, diferitele
 materiale întrebunțate în acest război și a
 trofeelor cucerite. Ele sunt mărturia sfoțării în-
 tregului neam românesc și a vitejiei celor care cu
 sabia în mână au croșit soarta României de mâine.

Această expoziție, care nu este decât em-
 brionul muzeului militar care se va înființa, a fost
 pusă sub prezidenția dlui colonel Amsa Ștefă-
 nescu dela Maree stat major, care împreună cu
 dl maior Pastia F., au știut ca într'un timp foarte
 scurt să adune și să dispună aranjarea materia-
 lelor ce astăzi sunt expuse privirii vizitatorilor.
 Varietatea obiectelor expuse, care sunt de o
 mare valoare instructivă, face ca expoziția să me-
 rite a fi vizitată de toată suflarea românească.

În curtea fațadei principale sunt expuse tu-
 nuri de artilerie ușoară, dela calibrele de 37 m/m
 până la calibrul de 77 m/m. Sunt tunuri de câmp,
 tunuri de montă și tunurile contra aeroplanelor
 invențiunii românești sistem Burileanu și Negrei
 Tot aici se găsesc câteva mortiere mici de
 tranșee, capturate dela dușman.
 În curtea din stânga clădirei, la a cărei în-
 trare se găsește un arc cu inscripțiunea „Stăvilari
 de oțel, care în luptele din 1916—1919 a fâorit
 România mare”, se află artileria grea, unde se
 poate vedea tunuri dela 100 m/m până la 210 m/m.
 Aici se mai găsește observator de artilerie
 în pomi, mitralieră în pomi; „Moș Ilie” tunul de
 120, așezat în adăpostul său astfel cum se găsea
 pe front la Rateșu lui Haret, gropi de obuze, etc.
 Toate acestea arădate cu multă măiestrie
 de dl căpitan Roată, delegatul direcției armame-
 ntului.

În sala principală, aripa stângă a clădirei,
 se văd bombe de Zepelin neexploatate aruncate
 de purtătorii civilizației în București, pentru pe-
 desirea femeilor și copiilor celor ce luptau pe
 front, mortiere de tranșee, tunul mitralieră, tunul
 fără șgomot cu aer comprimat, etc. și diferite tro-
 fee luate dela inamic.
 Una din părțile cele mai interesante ale ex-
 poziției o formează colecția de fotografii, răspân-
 dite pe coridoare și în saloane, care reprezintă
 tot ceace s'a petrecut în Moldova și pe frontul
 moldovean pe timpul când dușmanul ocupa ju-
 jumătate din țară.

Fiecare direcție a ministerului de război,
 este reprezentată prin salonul respectiv.
 Astfel: Armamentul, cu o bogată colecție de
 tot ce s'a putut produce în Arsenalul prototehnic
 și atelele noastre, cu privire la războiul cel
 mare, precum și arme de tot felul.
 Grație activității domnului inginer Trofin,
 s'a colecționat și aranjat acest salon astfel ca să-l
 facă extrem de interesant.
 Secția marinei, aranjată cu mult gust de lo-
 cotenienții Sion și Mantu, atrage și reține mult

pe vizitatori, grație și interesantelor explicațiuni
 date cu multă amabilitate publicului de acești doi
 neobosiți ofițeri.
 Echipamentul. Cu manechine îmbrăcate cu
 diferite uniforme ale armatei noastre în războiul
 actual.
 Subsistențele. Cu expunerea diferitelor alim-
 mente ce au fost, sau n'au fost, mâncate, de trupe
 și ofițeri noștri pe front.

Salonul infanteriei și cavaleriei, unde s'a cău-
 tat a se da o mică idee de un colț de teren a-
 menajat pe front; manechine și tranșee în mărime
 naturală, oamenii la posturile lor, în plină acti-
 vitate. Tot aici sunt tablourile cu numele ofițerilor
 căzuți pe câmpul de onoare, asupra cărora se a-
 țințesc privirile blânde ale portretului eroiului dela
 Cerna și Jiu, generalul Drăgălina.
 Salonul Marelui Cartier General, cu muzeul
 diviziei 10-a, unde sunt expuse hărțile cu fron-
 tierile de luptă dela începutul campaniei; aci se
 găsește și diferite relieve strâșne de pe câmpul de
 luptă, obuze sparte, puști, câștii sfărâmate, totul
 în fine ce-și poate da impresia dezastrului de pe
 un câmp de luptă.

Saloanele secției sanitare, cu diferite colec-
 ționi, dintre care foarte interesante colecțiile de
 proiectile extrase de medic-colonel Butoiaru din
 corpul răniiților; un post de prim ajutor, astfel
 cum funcționează pe câmpul de luptă, interesante
 aparate improvizate de dl dr. Jlanu, pentru ope-
 rarea răniiților, etc.
 Salonul aviației și aeronauticii artistic ame-
 najat cu tot ce poate interesa în materie de aéro-
 nautică și cu o bogată colecție de fotografii din
 cele mai interesante.
 Salonul genului, cu materialele întrebunțate
 de pionierii și pontonierii noștri, diferite mi-
 nuturi de poduri, câi ferate etc.; posturi de telegrafie
 țără fir cu autepă, care recepționează dela toate
 posturile din Europa, proiectoare de diametru mare
 etc. etc.
 Salonul Caselor naționale, care are legătură
 cu războiul, această instituțiune născându-se din
 nevoile războiului și care contribuie în bună
 parte la îngrijirea orfanilor de război și recla-
 direa României.

Saloanele Ligii culturale, care de asemenea
 are legătură cu războiul nostru, fiindcă expune
 documente priu care se arată relațiunile și le-
 găturile poporului nostru cu teritoriile reunite,
 în fine
 Secția geografică, cu lucrările executate în
 campanie.
 În toate aceste saloane se găsesc picturi și
 sculpturi ale artiștilor noștri, născute în război,
 dintre multe de adevărată valoare artistică.
 Este imposibil să putem reda amănunțit tot
 ceace cuprinde expoziția, pentru care un vizita-
 tor trebuie să piardă mai multe zile.

Marelui război este că timpul până la încheiere
 fiind prea scurt, nu va putea fi vizitată de toată
 lumea sub înfășurarea sub care se prezintă acum.
 Se va vedea însă și mai târziu, ca muzeul al ră-
 zboiului cel mare, în localul ce i se va destina
 pe vece.

Nouii șefi de resort

În locul dlor Jumanca și Flueraș au fost
 aleși la resortul industriei dl Mihail Popovici,
 iar la al ocrotirii sociale dl Tiberiu Brediceanu.
 Dl Mihail Popovici se bucură, mai ales în
 mijlocul generației mai tinere, de multe simpatii.
 Și aceste simpatii și le-a câștigat în timpul
 luptelor noastre, ca oștaș credincios al unui
 ideal. În sufletele celor ce s'au expus și s'au
 jertfit cu drag, în suferințele celor ce s'au
 dela departări de mii de mlie la strigătul de
 ajutor al României amenințate, el este căpitanul
 Popovici dela corpul patru de armată, mai apoi
 conducătorul biroului voluntarilor ardeleni veniți
 din Rusia în Moldova glorioasă. Este energia,
 care a căutat să pună în evidență marelui gest
 al acestor voinici și să intervină de câte ori ne-
 înțelegerea împiedeca strălucirea lor manifestare.
 Mai apoi, când visul nostru el tuturor a
 prins înfiripare, el, în calitate de consilier al
 Ardealului pe lângă ministrul de interne din
 București, a desvoltat o rodnică activitate pentru
 satisfacerea cât mai grabnică a vieții noastre.
 Dl Tiberiu Brediceanu este cunoscut prin
 dragostea ce-o poartă frumosului și manifesta-
 rilor artistice. Sufletul lui delicat și simțitor
 credem că va avea ocazie să-și reverse toată
 căldura, asupra celor obișnuiți și nevoieși, spre
 cari, acolo la resortul ocrotirii sociale, e che-
 mat să vegheze. T. M.

Turburări bolșevice în Bulgaria

Guvernul nostru a fost informat că în Bul-
 garia au fost acum câteva zile turburări grave
 bolșevice.
 Câțiva partizani ai lui Stambulski reușind
 să convingă câteva unități ale armatei că regele,
 trebuie detronat, o mulțime de oameni s'au dus la
 palatul din Sofia, voind să-l răsturne și să-l
 Boris să abdice.
 Regele fără să-și piardă cumpătul, s'a coborât
 în mijlocul mulțimei și-a spus celor cari îi
 cereau să abdice:
 „Dacă credeți voi că eu sunt vinovat de poli-
 tica tatălui meu, care a adus Bulgaria la dezas-
 trul, sunt gata să abdic. Și dacă mai credeți că
 prin bolșevism și revoluție rânjele patriei noastre
 se pot vindeca, eu mă înrolez ca simplu soldat
 în armata noastră.”
 Convăntarea aceasta scurtă a mișcat într'atât
 mulțimea în cât cel cari veniseră să obțină de-
 tronarea regelui au început să strige „trăiască
 Regele!”
 Boris mai domnește încă la Sofia, dar miș-
 cările bolșevice nu s'au terminat în Bulgaria.

Starea financiară a Ungariei

Leo Lanczy, președintele băncii maghiare comerciale, a declarat următoarele ziarului vienesez „Neue Freie Presse”, despre situația financiară și economică a Ungariei.

Despre mărirea pagubelor cauzate de sovietici și despre situația băncilor și întreprinderilor n'avem încă aproape nici un fel de apreciere.

Pagubele pe cari averea publică le-a suferit, constă din mulțimea bancnotelor introduse în circulație și pe cari nu le mai schimbă nimeni.

Când guvernul sovietist a luat în mână frânele statului, în băncile din Budapesta au fost foarte mulți bani.

Bolșevicii au pus mâna cu forța pe bancnotele nouă, cari se aflau deoparte la banca Austro-Ungară din Budapesta și pe cari le-au pus în circulație.

Cât de mare a fost suma aceasta nu se știe, aceasta se va vedea mai târziu. — Atât se știe, că aprecierea sumei la 7 miliarde nu corespunde realității.

Cred, că numai despre vre-un miliard sau două e vorba, dar e destul și atât, pentru că o sumă atât de mare îngreunează grav cumpărarea situației economice financiare.

Mare este teama, despre ce s'a întâmplat cu hârtiile de valoare deoparte la bănci.

Ungaria va avea nevoie de nouă bilete de bancă, pentru că s'a sfârșit anulul cele vechi se anulează, și Ungaria va avea nevoie de un credit mai mare decât în trecut.

Pentru acoperirea acestor bancnote trebuie valuta de aur pe care Ungaria numai dela Autanta o poate împrumuta.

Așa fiind Ungaria va primi ca valută ban francii, și că Ungaria deocamdată va cere un împrumut, cu care să poată acoperi emisiunea de vre-o câteva sute de milioane de coroane.

Ca să poată restabili echilibrul financiar Ungaria trebuie să știe însă câtă datorie va trebui să suporte din cele vechi, cari cad pe teritoriul care rămâne Ungariei.

Știri din Basarabia

Colonelul Mazarenoc a fost numit conșul al Ucrainei la Chișineu.

Repatrierea Ucrainenilor se face din Chișineu, Iași și Cernăuți.

S'a aprobat un credit de 17 milioane pentru cumpărarea a tutunuri în Basarabia.

La Kabul au avut loc mari serbări organizate de dl prefect Al. Rădulescu și de dl revizor școlar Dumitru Pafur, de asemenea de dl prefect Rigos la Costești și Chișineu.

La Bălți au început să apară broșurile Ligii pentru combaterea bolșevismului.

La Chișineu continuă desbaterile procesului celor 108 bolșevici, învinuți de a fi complotat împotriva Statului român.

Autoritățile au descoperit cu această ocazie că șefii bolșevicilor din Chișineu, între cari un anumit Cacia-Kowsky, hotărâseră să încerce să mituiască și în caz de nereușită să omoare pe magistrații cari judecă acest proces.

Informațiuni

Di Iuliu Maniu, președintele Consiliului Dirigent, a plecat aseară cu un tren special la București. Visita sa la București se pune în legătură cu iminenta rezoluare a crizei de guvern. Di Maniu va petrece mai multe zile la București.

Di ministru Alexandru Constantinescu și ministru de războiu Văitoianu au sosit ieri la București întorcându-se dintr'o vizită ce au făcut-o la front.

Insărcinatul de afaceri franceze la București a remis dlui Brătianu trei note adresate de către Consiliul suprem guvernului din București. Aceste pretind de a nu lua în Ungaria inițiativa personală ci de a conforma deciziunile sale deciziilor delegaților Antantei la Budapesta.

Guvernul român a încheiat cu guvernul polon o convenție în baza căreia se va pune în circulație un tren direct între București și Varșovia.

Guvernul polon a luat angajamentul de a procura locomotivele și vagoanele necesare.

Delegatul de pace al Japoniei, baronul Makino, a părăsit Parisul spre a se întoarce la Japonia.

Se telegrafiază din Budapesta că desarmarea armatei roșii se face în liniște. Formațiuni voluntare susțin ordinea.

Conferința păcii a delegat în ultimul timp o nouă comisiune care să cerceteze situația în Ucraina.

Misiunea, compusă dintr'un număr însemnat de ofițeri francezi, a plecat dela Paris, a trecut prin Viena și prin România, se va duce direct la Kamenitz-Podolsk, unde se află reunite cele două guverne ucrainene, împreună cu notabilitățile politice ale acestei țări.

Dela această misiune se așteaptă un memoriu amănunțit pentru Consiliul superior al Conferinței păcii. Memoriul va expune situațiunea din întreaga Ucraină, precum și dorințele poporului ucrainean.

Această anchetă serioasă a Conferinței de pace, e chleimată să ne intereseze în măsură, ea referindu-se la vecinii noștri de peste Nistru, cari pretind înaintea de orice să fie de sine stătători.

După datele strânsse la ministerul de finanțe, totalul cantității de țigete pus în fabricațiune în cursul lunii Aprilie la cele 33 de rafinerii din țară, a fost de 42 mil. 264.605 kgr.

Totalul încasărilor efectuate prin administrațiile financiare din țară pe luna Iunie, a fost de 66.418.839 lei, la care adăugându-se 68.461.350 lei și încasările din lunile precedente dela 1 Aprilie 1919 ar da un total de 134.880.191 lei.

Plățile efectuate de administrațiile și în acest răstimp sunt de 265.539.549 lei, la care adăugându-se plățile în lunile precedente dela 1 Aprilie la 31 Mai st. n. cari se ridică la 295.019.114 lei, dă un total general de 560.558.664 lei. Deficitul este dar de 425.678.473 lei.

Luni a părăsit Capitala comisiunea însărcinată de ministerul de Industrie (Direcția refacerilor economice) pentru a pleca în Cehoslovacia și Austria germană, spre a cumpăra mașini și materiale tehnice, necesare refacerii țării.

Cu această ocazie comisiunea se va interesa și de comenziile făcute de industriași în aceste țări înainte de intrarea noastră în războiu.

La Kiev e o mare lipsă: funtul (400 gr.) de pâine costă 17 până la 20 ruble. S'a mobilizat toți bărbaii. Teroarea bolșevică e la culme. Un ziar cere măcelărirea tuturor intelectualilor.

Cercurile de recrutare Arad, Timișoara, Lugoj și Caransebeș s'au reînfințat și și-au început activitatea.

Subofițerii de naționalitate română, șvabească, săsească, cehoslovacă și polonă cari au servit ca reangajați în armata austro-ungară și doresc a se reangaja la un corp de trupă (serviciu) de pe teritoriul diviziiei 19 în Banat se vor prezenta imediat la unul din susnumiitele cercuri de recrutare.

Primarul Cernăuțului dl Șandru, a demisionat din acest post. Deasemenea a demisionat și dl Bocancea, ajutorul de primar.

La școala de arhitectură din București sunt vacante 3 burse, a câte 40 lei lunar.

Pentru admiterea în anul I pregătitor, se publică concurs pentru ziua de 1 Octombrie 1919. Concursul se va ține în localul școlii de arhitectură, în București, strada Brezolanu Nr. 12.

Primii 3 candidați, reușiți la concursul de intrare, vor beneficia de bursele vacante, dacă vor dovedi cu acte în regulă că sunt săraci.

Știri artistice

Concertul dnilor Papazoglu și Tămășescu

Sămbătă seara la orele 9 fix, dl Papazoglu renumitul violoncelist împreună cu cunoscutul bariton din Opera română din București au dat în sala festivă a Băilor Ocna un concert bine reușit, la care a participat un public numeros.

Di Papazoglu a cântat cu o adevărată artă vrednică de renumitul său trecut.

Di Tămășescu, baritonul binecunoscut a cântat cu o voce clară, frumoasă și puternică.

După concert a urmat dans până dimineața la orele trei.

Cărți și reviste

A apărut „Zburătorul” Nr. 16 cu următorul sumar: E. Lovinescu: Doi pamfletari: N. Iorga și T. Arghezi; Elena Farago: La poarta grădinii cu gardul de zid; Hortensia Papadat Bengescu: Agonie; D. Nanu: Reflexiuni de amurg; Victor Eftimiu: Iunie; I. C. Visarion: Mîncună grecească; H. Sanielevici: Amicul meu Tiam Bobo Madieglu; Alexandru T. Stamatiad: Simfonia Toamnei. Cronici: N. Davidescu: Emil Verhaeren: Les allées rouges de la guerre, possibi; D. Nanu: A-xelrad, Lădița cu necazuri; F. Șirato: Expoziția societății „Tinerimea Artistică”; Însemnări: Emil Isac redivivus; Rima Hazlie; Poșta Redacției.

„Poemul Uirei” de Zaharie Bărsan se află de vânzare la librăria Kraft și la toate librăriile din Sibiu.

Pentru invalizii militari

Ministerul de războiu a aprobat ca toți invalizii de războiu care au făcut parte din fosta armată austro-ungară să fie clasați de comisiunile medico-militare după normele stabilite prin legea și regulamentul relative la reformarea și penslonarea gradelor inferioare iar în ceea ce privește drepturile lor la pensie sau ajutor se vor stabili de către autoritățile locale.

Toți invalizii de războiu se vor prezenta de îndată ce vor fi chemați la cercorile de recrutare respective pe lângă care va funcționa câte o comisiune medico-militară.

Ofițeri invalizi se vor prezenta numai la reședințele corpurilor de armată VI (Cluj) și VII (Sibiu) când se vor constitui comisiunile numite de minister în acest scop. Pentru invalizi grade inferioare lucrările vor începe de îndată.

Import de mărfuri

În atenția celor interesați

După cum suntem informați, în curând vor pleca în Austria și Cehoslovacia cu scopul de a cumpăra diferite mărfuri următorii comercianți și industriași din Ardeal.

Iohán Herbert (firma Gromen și Herbert, fabrică de postav), Carl Boek (firma Scholze și Preissler, fabrică de postav), P. Drotleff (librărie și tipografie), Ernst Moess (fabricant de case de bani), Heinrich Rieger (fabricant de mașini) — toți din Sibiu.

Fritz Scherg (firma frații Scherg, fabrică de piele), Richard Schmutzler (firma Wilhelm Scherg și Co, fabrică de postav), Iul. Teutsch (fabrică de mașini), Franz Palmert (fabrică de sticlărie) Iohana Friedsmann (fabrică de articole în lemn) — din Brașov.

Inginer Iulius Baumann, Friedrich Baumann, (pânzării și flanele) Eduard Schunn (comerciant), Leopold Schirer, director de fabrică — din Sebeșul săsesc.

Karl Toffalussy, fabricant, Heinrich Mesitz, (fabrică de articole în lemn), Hecht Deszö (fabrică de pielărie) — din Mureș-Gorheiu.

R. Horváth din Cudlea, Ing. Karl Ganzert, fabrică de cherestea din Rășnov, H. Zillich, Eugen Schoschetzi, inspector la fabrică de zahăr din Bod, Heinrich Frühn, fabricant de postav din Cislădie, Inginer Salomon Neiger dia Caleu.

Cel interesați, cari doresc a face comande prin intermediul acestora să se pună în legătură cu oricare dintre ei.

Episcopii ortodoxi la dl Maniu

O deputațiune a episcopatelor românești greco-orientale de dincoace de Carpați s'a prezentat ieri la amiază domnului președinte al Consiliului Dirigent, fiind condusă de episcopii Miron Cristea și Ion Pap. Deputațiunea a predat dlui Maniu un memoriu în care se cere repararea tuturor nedreptăților pe cari biserica ortodoxă română a avut să le sufere din partea guvernelor maghiare. Dorința episcopatelor a fost expusă în scurte cuvinte de episcopul Miron Cristea căruia a răspuns domnul Maniu, declarând că Consiliul Dirigent va face tot ce îi stă în putință spre a satisface dorința justă a episcopatelor.

Ultima oră

Luptele împotriva bolșevicilor

Comunicat oficial din 12 August 1919. Frontul de Est: Schimburi de focuri armă mai viu în sectorul Drugosar. Încercări fraternizare au fost reînnoite cu focuri. În operațiunea interinsulă de escadări noastră de vedetă la gura Nistrului s'au mai capturat încă 2 obuziere de 152 mm, material de telegraf și tele de căi ferate și câteva bărci.

Frontul de Vest: Se urmăresc fugarii armatei din pădurile la nord și vest de Heruad și de sud vest de Budapesta.

Marele cartier general.

Franța reia raporturile cu Germania

Paris. — Guvernul francez dorește să aibă cât de curând raporturile cu Germania. Deosebit de teacă în mod legal data încetării ostilităților, ziua în care va apare monitorul oficial al Consiliului de miniștri a luat această hotărâre. Truca Franța să nu sufere vre-o stângăciune întârzierii ratificării tratatului de cărmăricant, părănd că senatul este dispus să ia poziție președintelui Wilson. (Ag. D. l.)

O grevă ciudată în Anglia

Paris. — Presa din Londra înregistrează încercarea unei greve ciudate. Sindicatul funcționarilor de poliție lansează un apel ca toți poliștii și gardienii dela închisori să declare greva ca un semn de protestare împotriva proiectului de lege, care a fost supus Camerei nelor și prin care se oprește pe vltor ca acești funcționari ai statului să se mai ocupe și de alte meserii. Greva n'a izbucnit însă iar cei ce au refuzat să lucreze au fost concediați. (Ag. Dacia)

Gubernatorul Odesei s'a sinucis

Fostul guvernator al Odesei și mai fărâș președinte al guvernului Siberian, fiind prins pe Marea Caspică de bolșevici s'a sinucis.

Impotriva colportorilor de știri

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25

1. Vor fi considerați ca infractori: a) acei cari, fără rea credință, prin calorii publice, gâri, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colporta, comenta în orice chip știri ne adevărate, se imaginare, sau hăveri relative la operațiunile de războiu, situația și de locarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca condamnă de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, va aplica pedepsele prevăzute de lege penală vizând la hoști de războiu.

Cenzurat de Al. A. Hodoș

Hallo! **Vânzare de cai** Hallo!
În 23 August a. c. la 9 ore a. m. se vor vinde mai mulți cai, material de prima clasă, în licitație publică. — Caii se pot vedea începând din 21 l. c. în grajdurile lui
Heinrich Hermes
în localitatea de odinloară alui FRITZ KÖNIG din SIBIU, Conradwiese, Fussgasse Nr. 4, unde se pot și proba.

La liceul Timoteiu Cipariu din Ibașfalău
s'au început înscrierile la 1 l. c. Frecvența e mare mai ales din cauza Internatului, aranjat modern, de lângă liceu. În Internat, în caz că va fi loc, se primesc elevi și numai cu locuință, fără întreținere completă. Înscrierile la liceu se vor încheia la 15 l. c. Elevele se pot înscrie numai ca privatiste, dar vor putea urma cursurile și vor fi întrebate ca și elevii ordinari.
La înscriere fiecare elev plătește 100 cor.

Cine voește să cumpere ieftin!
Au sosit mărfuri de manufactură, coloniale și fierărie, importate direct dela vapoare de vechea firmă **Ilie Floașiu, Mercurea** și se vând cu cele mai ieftine prețuri. Pânzării cu prețul dela 6 1/2 Lei metrul în sus, după cum e lățimea și calitatea. Teseturi de ață și stufe de haine, Cretoane, Catifea, Ață, Batiste, Satin și alte.
Cafea boabe cu 14 și 16 Lei kg., **Orez japonez** 15 Lei kg., Sâpun, Piperlu, Paprică, Masline, Mandule, Plătră vânătă etc.
Cute de drot și cute de opinci. En gros și detalii.

Gr. Cristea & Co.
AUTOMOBILE
BUCUREȘTI, Calea Victoriei 102. — (Piața Palatului Regal)
Vinde: Cauciucuri „MICHELIN”
Accesorii și orice materiale pentru reparații de automobile și cauciucuri
Prețuri convenabile

Mersul trenurilor.

Pleacă către:	Când?
	(împul) ora min.
Cislădie	dim. 5:23
Copșa-mică (de pers.) Brașov-Oradea-mare (expres) Brașov-București.	6:20
Agnita-Sighișoara (mixt*)	7:43
Alviș (Arad de pers.)	8:00
Ocna (Băi)	8:20
Făgăraș-Brașov-București (de pers.)	8:47
Ocna (Băi)	p. m. 2:00
Alviș (de pers. și expres) Arad	3:55
Făgăraș	4:00
Copșa-mică-Brașov-Oradea-mare	4:55
T. Roșu-Căineni în direcția București	sara 11:00

*) Numai Lunea, Mercurea și Vinerea pleacă.

Sosește din	Când?
	(împul) ora min.
Cislădie	dim. 7:00
Făgăraș	7:29
Alviș (pers. Arad)	a. m. 8:18
T.-Roșu-Căineni	10:30
Copșa-mică	11:35
Brașov (peste Făgăraș)	p. m. 12:23
Ocna (Băi)	12:40
Sighișoara peste Agnita*)	3:37
Alviș (Arad pers.)	7:30
Ocna (Băi)	8:09
Copșa mică (Brașov-Oradea-mare)	10:05

*) Sosește numai Marți, Joi și Sămbătă.

Se caută spre predarea unor documente de însemnătate o anumită
Saveta Constantin
afirmative din Bendorf, care însă acolo e necunoscută.
Cine cunoaște persoana cu acest nume sunt rugați a se adresa la adm. ziarului „Renașterea Română”.

Se caută
o cameră mobilată
spre imediată închiriere. — A se adresa adm. „Renașterea Română”, Sibiu.

DESFACERE TOTALĂ
Din cauza sezonului de vară înaintat, toate mărfurile din depozitul federației „Infrățirea” Sibiu, Str. Brukenthal 17, se vând cu prețuri reduse.

STAMPILE
execută orice comandă în 24 de ore
M. CARNIOL FIUL
Furnizorul Carții Regale și al tuturor autorităților civile și militare
București, Str. Carol 30.

Vinuri alese
de recolta anilor 1917 și 1918 se află de vânzare cu prețuri favorabile la
Ilie Floașiu, Mercurea.

Un covor de smyrna
mare și frumos cu preț convenabil de vânzare. — Se poate vedea în localitatea „Agricola”, s. c. g. i., Sibiu, Str. Cislădiei Nr. 57, etajul I.

Reclama
e sufletul comerțului.

Champagne
PIPER-HEIDSIEK
Vechea casă HEIDSIEK fondată în 1788.
REIMS, FRANȚA.
De vânzare la principalele Restaurante, Bodegi și Magazine de Coloniale
Repr. Gen. **MATHIEU WALTER,**
București, strada Sculpturei 16.

Pânză de mătăasă pentru
sită de mori
originală helvețiană, articole tehnice, furnisează prompt
„Cosmos”, biron tehnic
București, Strada Paris 25.

Vin nou și vechiu
calitatea primă, de „MADERAT” se capătă la proprietarul de vii și vinuri
Alexandru Popescu
în Măderat (județul Arad).

AVIZ.
Subsemnatul aduc la cunoștința onor. publică că reintorcându-mă din războiu mi-am redeschis
prima fabrică Transilvană
(fostă ces. și reg. privilegiată)
de case de fier și oțel
pentru păstrat banii și documente, sigure contra focului și spargerii și lăcătusea de ară și construcție, unde primesc toate comăndele pentru case de fier și oțel în orice mărime și dimensiune precum și reparaturi, decolori, și transportări de case. — Totodată primesc ori și ce comănde pentru mașini de gătit (cuptoare de bucătărie) la hoteluri, ospătării și popote. Iiferarea în cel mai scurt timp garantând pentru construcție perfectă și soliditate. Primesc comănde de construcți ca porți de fier, grăjuri, balcoane, marchize luminătoare, ferestre de fier și grăjuri de mormânt. **Casa No. 3 și 5.** Atrag atențiunea onor. publică a nu confunda fabricatele mele făcute conștiențios și solid cu alte fabricate făcute din material slab și prin urmare fără valoare. — Rugând pe prea onor. public pentru binevoitorul sprijin, semnez. — Cu distinsă stimă
E. PURECE, Sibiu, Elisabethgasse 34.